

Motion till riksdagen

1990/91:Ub84

av Lars Leijonborg m.fl. (fp)

med anledning av prop. 1990/91:90

En god livsmiljö

Miljöundervisning i skolan

En viktig förutsättning för att vi i framtiden på ett ansvarsfullt sätt skall kunna värna om vår miljö är att alla har goda kunskaper i miljöfrågor. Självfallet har skolans undervisning och arbetsmetoder stor betydelse för att öka kunskaperna och medvetandet i miljöfrågor.

Vi ställer oss därför bakom regeringens förslag att i det kommande läroplansarbetet ägna särskild uppmärksamhet åt miljöutbildningen. Vi vill i detta sammanhang påpeka att en förutsättning för att skolan skall kunna förmedla goda kunskaper är att alla aspekter på miljöfrågorna kan belysas. Det innebär att eleverna måste få goda kunskaper i ämnen som geografi, biologi, kemi och fysik. För att detta skall bli möjligt måste naturligtvis lärarna besitta goda kunskaper i dessa ämnen. Vi har tidigare kritiserat den nya grundskolläroplanen bl.a. för att den inte tillräckligt tillgodoser lärarnas behov av ämnesstudier. I folkpartiet liberalernas skolmotion till detta riksmöte har vi föreslagit en alternativ läroplan som innebär att blivande lärare kommer att ha minst ett års studier i varje undervisningsämne.

Miljöfrågor i den grundläggande högskoleutbildningen

Regeringen föreslår också att miljöundervisningen inom den grundläggande högskoleutbildningen skall stärkas. Ambitionen är att varje högskoleutbildning skall innehålla utbildning i miljöfrågor. Miljöaspekterna skall integreras i utbildningarna och miljöstoffet skall motsvara minst 3–5 veckors studier.

Vidare föreslår regeringen att särskilda fortbildningsinsatser skall ske för högskolans lärare.

Självfallet är det väl motiverat att söka öka inslaget av miljöundervisning även inom högskolan. Detta bör ske dels genom att miljöaspekterna belyses i den ordinarie undervisningen, dels genom att studenterna får möjlighet att inom olika utbildningar välja kurser som särskilt behandlar miljöfrågorna. Det kan vara ur ett naturvetenskapligt, humanistiskt eller beteendevetenskapligt perspektiv. Av detta följer att insatser måste ske för att erbjuda högskolans lärare fortbildning i dessa frågor.

I folkpartiet liberalernas partimotion med anledning av denna proposition

föreslår vi en förstärkning av miljöutbildningarna med särskild inriktning på de tekniska högskolorna.

Vi ser emellertid vissa problem inför det kursplanearbete regeringen aviserar.

Inom högskolan pågår en utveckling som innebär en uppluckring av linjesystemet. Vi har drivit på och velat påskynda denna förändring. Redan i dag går relativt många studenter på utbildningar som ligger utanför linjesystemet. Det kan bli svårt att foga in exakt den mängd miljökunskap regeringen föreslagit i individuella linjer och enstaka kurser.

När man tar ställning till att föra in ett nytt moment på ca en månad i en utbildning, bör man helst ha något begrepp om vilket stoff som därmed trängs undan. Enligt vår mening bör direktiven till kursplaneöversynen utformas mindre kategoriskt än vad regeringen föreslår. Självfallet är det väsentligt att insikten om och hänsynen till miljöförutsättningar tillförs de grundläggande aspekterna av respektive ämnesområde. Men vi ifrågasätter om det i alla utbildningar kan ske på ett sätt som upplevs som meningsfullt. Inom vissa traditionella akademiska ämnen, som t.ex. språk, kan det vara svårt att passa in miljöfrågorna. Enligt vår mening bör kursplanerna ses över med det av regeringen angivna syftet och därvid kan den angivna kvantifieringen – 3–5 poäng – vara ett riktmärke, men en förutsättning måste vara att miljöstoffet kan fogas in på ett naturligt sätt och att kvaliteten på utbildningen kan upprätthållas.

Vad vi här anfört om miljöutbildning inom högskolan bör riksdagen ge regeringen till känna.

Anslagsfrågor

I den föreliggande propositionen har regeringen samlat en rad anslagsfrågor för högskolans område. I vissa delar finns motivet till det förändrade anslagsförslaget i andra propositioner. Vi vill starkt ifrågasätta detta förfaringsätt. Regeringens förslag blir svåra att överblicka. Dessutom föreslår regeringen omdispositioner inom anslagen för att finansiera t.ex. de ökade insatserna för fortbildning av högskolans lärare i miljöfrågor.

I propositionen om näringspolitik för tillväxt (1990/91:87) har regeringen föreslagit en viss ökning av antalet platser inom framför allt civilingenjörsutbildningarna. För att finansiera denna ökning föreslår regeringen en minskning av anslagen, i förhållande till förslagen i budgetpropositionen, till lärar- och vårdutbildningar. De föreslagna neddragningarna har inte givits någon som helst motivering. Vi föreslår därför att riksdagen beslutar anslå de tidigare redovisade beloppen till dessa sektorer.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förutsättningarna för miljöutbildning i skolan,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om miljöutbildning inom de grundläggande högskoleutbildningarna,

3. att riksdagen för budgetåret 1991/92 anvisar ett reservationsanslag på 537 890 000 kr. till utbildning för vårstyrken,

Mot. 1990/91
Ub84

4. att riksdagen för budgetåret 1991/92 anvisar ett reservationsanslag på 1 007 063 000 kr. till utbildning för undervisningsstyrken.

Stockholm den 11 mars 1991

Lars Leijonborg (fp)

Carl-Johan Wilson (fp)

Margitta Edgren (fp)

Barbro Westerholm (fp)